

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő: TÖRÖK BÁLINT az EME tb. alelnök—főttkára.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: CLUJ, Strada Regelă 16. szám. Telefon 21-58. sz.	Szerkesztő: SEYFRIED FERENC az EME titkára.
--	--	--

Milyen égtáj felé nézzenek a kaptárok?

„A méhek a nap leányai“, mondja Maeterlinck a Méhek lelete című munkájában. Igaza is van, ezt tapasztalhatta minden méhészt, mert a napsugár az éltető elemük. Vigyan táncolnak, ha a sugarak érik őket, de komorrá válik mozgásuk, ha a felhő-üggöny árnyékkal borítja be a tájat. A napsugár csalogatja ki a lakásukból, még olyankor is, amikor a hőmérsék nem elég magas arra, hogy veszély nélkül röpködhesse nek. Milliós számra pusztulnak el a Méhek, mert nem tudnak ellenállni a csalogató napsugaraknak.

Rég kialakult vélemény a méhészek között, hogy a legjobb, ha a kaptárok kelet, délkelet felé néznek. Ezt a régi tapasztalatot még a tudománnyal is alá lehet támasztani. Vessünk csak egy pillantást az alábbi I. táblázatra, amelyben az egyes égtájak felé néző kaptárok homlokfalát érő napsütéses órák számát tüntetem föl, a hazánkban előforduló borultság figyelembevételével.

Hó	É.	ÉK.	K.	DK.	D.	DNY.	NY.	ÉNY.
I.	—	2.8	24.2	49.1	52.3	49.5	28.1	3.2
II.	—	5.8	32.5	66.5	74.9	69.1	42.4	8.4
III.	—	15.9	62.1	108.9	129.2	113.3	67.1	20.3
IV.	2.2	32.9	84.9	134.9	165.5	135.6	85.6	35.6
V.	20.0	70.1	137.3	292.3	249.8	231.3	134.1	69.1
VI.	21.8	71.1	133.3	195.7	228.8	189.7	127.5	65.1
VII.	21.7	69.1	135.6	207.2	248.3	202.3	133.6	68.3
VIII.	8.9	61.3	132.1	201.6	256.7	200.4	130.6	61.1
IX.	0.1	29.4	88.9	137.8	167.2	145.9	86.8	29.5
X.	—	13.3	87.5	103.9	120.8	107.5	63.3	16.9
XI.	—	4.3	25.6	53.5	58.4	57.7	32.8	5.9
XII.	—	1.1	15.1	15.1	32.3	33.5	18.5	1.3

Ebből a táblázatból láthatjuk, hogy a legtöbb napsugár a déli homlokzatu kaptárt éri. Erről azonban azt is tudjuk, hogy ez már több, mint amennyire a méheknek szükségük van, mert tulságosan fölmelegíti a kaptár falát. A délnyugati fal körülbelül annyit kap, mint amennyit a délkeleti. A nyugati pedig annyit, mint a keleti.

A kaptárak fölállításánál még más időjárási tényezőt is figyelembe kell venni, s ez a szél. A kijáró nyílást lehetőleg a szélről védett oldalra kell helyezni. Az uralkodó szél irányát hazánkban a legtöbb helyen a nyugati, északnyugati, esetleg északi. Ennek megfelelően a kijárónyílást kelet-, vagy délkelet felé kell fordítani.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni továbbá a reggeli napsugarakat sem, mely pezsgésbe hozza a méheket, előcsalja őket lakásaikból, s megvilágítja a terített asztalt: a nektárra telt virágmezőt. Azt is tapasztalhatta már mindenki, hogy a nyugati homlokfalal rendelkező kaptárak népe mennyivel később mozdul meg, mint a kelet felé nézőké.

A fölmelegedési lehetőségeket sem szabad figyelmen kívül hagyni. Ezt úgy lehet kiszámítani, hogyha a különböző égtáj felé néző függőleges falra jutó melegmennyiségeket számítjuk ki. A melegmennyiség meghatározására a kg-kalóriát, vagy ennek ezredrészét, a gr-kalóriát használjuk. Ezek a kifejezések azt jelentik, hogy 1 cm² nagyságú területre annyi hő jut, amennyi elegendő 1 kg, illetve 1 gr. tömegű 15 C⁰-os hőmérsékletű víznek 16 C⁰-ra való fölmelegítéséhez.

Az alábbi táblázatban — amelynek adatait Bacsó Nándor meteorológus számította ki (megjelent az időjárás c. folyóirat 1935. év 169. oldalán) — láthatjuk, hogy átlag borultság mellett is mily tekintélyes hőmennyiségek jutnak a déli, a délkeleti, illetve a délnyugati fekvésű kaptár 1 cm² területére.

Hó	É.	ÉK.	K.	DK.	D.	DNY.	NY.	ÉNE.
I.	—	2	96	433	613	461	110	2
II.	—	12	306	1042	1478	1103	344	13
III.	—	99	891	2105	2926	2185	953	117
IV.	7	426	1591	2689	3246	2730	1638	456
V.	50	927	2332	3056	3091	3090	2393	959
VI.	194	1378	2866	3557	2792	3119	2703	1276
VII.	130	1388	3107	3711	3399	3614	2987	1325
VIII.	15	845	2512	3632	3944	3539	2435	843
IX.	2	289	1518	2970	3847	2969	1514	290
X.	—	45	694	1939	2705	1953	716	50
XI.	—	5	195	768	1085	813	221	7
XII.	—	—	64	332	462	332	70	—

A felső határnak a 3000 gr-kalóriát vehetjük, amelyen fölüli mennyiségek már ártalmassá válnak a kaptárookban levő családokra nézve, azzal, hogy fokozniuk kell a szellőztetést.

A fenti táblázatból láthatjuk, hogy a keleti fekvésű kaptár uliusban, a délkeleti és délnyugati fekvésűek májustól augusztusig, s a déli homlokzatuak hat hónapon át, azaz áprilistól szeptemberig szenvednek a tulságos fölmelegedéstől. Figyelembevve az összes kedvező és kedvezőtlen tényezőket megállapítjuk, hogy helyes az a régi tapasztalás, amely szerint a legjobb kelet-, illetve délkelet felé nézően helyezni el a kaptárainkat. Ezenfelül ajánlatos, hogy a déli órákban árnyék érje a kaptárokat, mert ellenkező esetben sok energiát köt le a kaptár lehülése, illetve a szellőztetés.

Sulyok Zoltán.

Az Egyesületi Nagy- és Kiskaptár a gyakorlatban.

Írta: Várady Béla méhészasztalos.

Nagy figyelemmel kísérem a két kaptár terjedését s nem mulaszthatom el, hogy 22 éves méhészeti tapasztalatommal nozzá ne szóljak. Úgy érzem megtehetem ezt azért is, mert mint a kolozsvári vándorméhészeti társaság egyik részese, alkalmam van, hogy az egyleti és más kaptárok közötti különbséget értékelni tudjam. Mint kaptárkészítőnek mindegy volna, hogy milyent rendelnek, de a fentjelzett tapasztalataim arra ösztönöznek, hogy a többtermelő méhésztársaimnak a két egyleti kaptárt ajánljam. A kettő közötti választást mindig a megrendelőre bízom. Van aki az egyenlő nagyságú keretméretet szereti úgy a költőtérbe, mint a méz kamrába. Mások inkább fekvőalakú keretet szeretnek a költőtérbe bizonyos előnyeiért, a méz kamrába pedig félkeretet hizlalt léppel. A keret nagyságától nem kell megijedni.

Magam részéről, sajnos, a legjobb akaratom mellett sem tudok nagy eredményt felmutatni az idén. Mivel ez év tavaszán vándorméhészetünkben a röpképtelenség lépett fel. A kardosfalvi hosszupatakat mentére költöztetve, kirepülés után pár napra duzzattan, erőtlennül jártak a méheink. A kaptárba nem tudtak visszaszállni. Marék számra lehetett a méheket összeszedni a földről.

Egyesületünk elnöke, Polh Béla felhívására több kirándulást tettünk, hogy megvitassuk véleményeinket és az esetleges tapasztalatokat tovább adjuk. Elindultunk egy autós méhészeti tanulmányutra. Első utunk az *apahidai* méhészekhez vezetett. Többek között meglátogattuk *Majercsik* méhészetét. A nagykeretes kaptárok 2—3 annyi mézet adtak, mint a kiskeretesek. Ugyancsak Apahidán *Roşescu* Gyula méhészetében 80 család méhet találtunk. Legtöbb kaptár már felül kezelhető Nagykeretes. A méz kamrába üvegburákba hizlalt lépű félkeretnagyságú szép lépes mézet épített Németország részére. Mondhatom igen szépen dolgozik. Az utolsó látogatást Apahidán *Polh* Béla elnökünk méhészetébe tettük. Kérésemre kibontott egy Kis

Egyleti kaptárt. A legnagyobb meglepetésemre mind a 20 kere teljesen ki volt építve. Kivettünk 12 keretet, cirka 36 kiló méz zel. Ugyanott kibontottunk egy országos méretű kaptárt is. — Oriási különbség volt úgy a mézkészletben, mint a család fejlődésénél.

Sok tapasztalattal utaztunk tovább Válaszútra Pop Szilviusz méhészetébe, ahol kivétel nélkül nagykeretes felülkezelhető kaptárokat találtunk. A méztérbe félkeretes hizlalt lépes rendszerrel. Szép eredményről számolt be. A nyár folyamán még tettünk egy nagy autós méhészeti kirándulást Tóth István méhésztársammal. Kolozsvárról Torda—Enyed—Tövis—Gyulafehérvár Szászsebes—Szeben—Fogarás—Brassó—Kézdivásárhely érintésével Csík méhészetét tanulmányozni. A többek között Kászonban Kicsi József méhészetét látogattuk meg, szép dűcos rendszert találtunk. A Kézdivásárhelyi és Kászon közötti erdőbe láttuk Szakács Ferenc 170 családos vándorméhészetét nagykeretekkel. Áldotta azt a pillanatot, amikor áttért nagykeretre. Más kisebb méhészet látogatása után a Tusnádra átvezető nagyerdő szélén megtaláltuk a Nyergestető alján Balló csikszentsimoni főjegyző nagy vidra- és méhésztelepét, körülbelül 90 családdal. Szintén felülkezelhető nagykeretes méh kaptárokkal találkoztunk, Kitünő mézelőhely volt, Epilóbiumos erdővágások. Innen Blénessy Károly csikszentdomokosi méhészetébe vezetett az utunk. A községtől 6 kilométerre egy erdőszélen 107 család van elhelyezve felülkezelhető Kis Egyleti keretméretnek megfelelő Tulipán kaptárban. A családok nagyon erősek voltak. Blénessy méhésztársunk figyelemreméltó előadást tartott a színesen jelzett anyák nagy előnyeiről. A helyszínen meg is mutatta eljárását.

Gazdag tapasztalatokkal tértünk vissza a 2 heti méhészkörútunkról, de sok új tagot is hoztunk méhészegyesületünknek. Most pedig visszatekintve a két Egyesületi kaptárra, a kérdés illetően való megoldása a legszerencsésebbnek mondható. — Esetleges ellenzői vegyék tekintetbe azon felbecsülhetetlen előnyt, hogy minden Kis keretről könnyedén átmehetünk e két kaptár mindkét típusára. Méhész körutjaim azt igazolják, hogy a két kaptárnál célirányosabb és jobb megoldást az adott viszonyok és körülmények mellett én magam nem tudok elképzelni. A sok rendelésből és dicséző levelekből gondolom, hogy sok méhésztárs nevében beszélek, midőn a kaptárkérdés ezen szerencsés rendezéséért méhész egyletünk vezetőinek köszönetet mondok.

Az „ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET“ titkári hivatalának, valamint a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának címe november 1-től:

CLUJ, STR. REGALA 16.

Korszerű méhészet irányelvei.

Irta ; Dr. Zandel Enoch, erlangeni egyetemi tanár.

A méhekkal való érintkezés.

1. Ne állj a ki- és berepülő méhek elé! 2. Kaptárt ne bonts, ha erősen izzadsz, ha erős szagu tárgyakat érintettél, vagy sok alkoholt fogyasztottál. 3. Viselj csupán a méhészkedésnél használt világos, tiszta ruhát. 4. A méhekkal való foglalkozás előtt mosd meg a kezedet. 5. Ne foglalkozz a méhekkal esős, zivataros, hordástalan időben. 6. Olyan időt válasz a foglalkozásra, amikor sok méh van kint a munkán. 7. Minden munkát nyugodtan és megfontolva tégy. 8. Tartsd mindig kéznél a füstölőt, vagy karbolos vásznat, de takarékoskodj a használatukkal. 9. Ha csipést kapsz, ne kapkodj, ne ejtsd le a lépét, hanem nyomd agyon a méhet s azonnal távolisd el a fulánkot. 10. Ha a méhcsipés iránt nagyon érzékeny vagy, használj arcvédőt vagy fátyolt.

Méhegészségi tíz fontos parancs.

1. Mindig magad kezeld a méheidet. 2. Kaptárt ne bonts addig, míg a kezedet és eszközeidet meg nem tisztítottad, 100 ccm. szalmiákszesz félliter vízben feloldva, jó tisztító eszköz. 3. Ne végy használatba régi kaptárt, keretet, eszközt addig, míg azokat meleg szódaluggal (1 kg 20 liter vízhez) alaposan meg nem tisztítottad. 4. Ne használj a méhek leseprésére, használt seprüt, hanem minden esetben egy lúdtollat. 5. Méhcsaládok vételénél követelj jótállást az egészségességről. 6. Lépestül vett családokkal építtess mielőbb új lépeket, vagy tedd őket tiszta kaptárba. 7. Ujítsd meg a lépépitményt 2—3 év folyamán úgy, hogy évenként fedett fiasítást tégy a méztérbe az anyarács közbetételével. 8. Adj minden családnak legalább a fészekbe olyan lépeket, melyeket előző évben önmaga épített, vagy egész lépközfalat. 9. Ne zsúfolj össze sok családot egy helyre, a röplyukakat pedig fessd be különböző színre, hogy a téves tájolást kikerülhesd. 10. Betegség esetén fertőzőtként kezeld az egész állományt, mindig az illető betegségnek megfelelő módon.

Méhtenyésztési alapelvek.

1. Ne tenyéssz külföldi méhfajtákat, hanem törekedjél az átöröklés tanának figyelembevételével a saját állományodat javítani. 2. Az anya-ujitást ne hagyd rá a méhekre, hanem magad végezd azt. 3. Az anyákat csak a legjobb mézélő családból neveld. 4. Főtekintettel légy a kifogástalan fiasítástömegre és csak rendszerető családokat használj tenyésztésre. 5. Törekedjél a túl csipős családokat tervszerű kiválasztás útján megszüntetni. 6. Tartsd egyforma sötét méheket, hogy az idegen

herék keresztezéséből származó elűtő színezésű családok felismerhesd; de sohase felejd el, hogy a színeződés a faló belül is változik. 7. Csak a természetes rajzás és főhordé idejében szaporíts. 8. Jelöld meg az anyákat mindjárt születésük alkalmával spiritusz makkfestékkel. 9. Az értéktelenebb családok herenevelését akadályozd meg tiszta munkássejtlet egész műlépek és egy épített keret beadásával. 10. Mozdíts elő a here nevelését a legjobb családoknál egy műlépszalago keret beadásával. 11. Törekedjél az anyákat megbízható fedezett állomáson pároztatni, mely minden irányban legalább 3 kilométerre van az idegen méhészetektől. 12. Ne adj hozzá addig egyetlen anyát se, míg hat héten keresztül meg nem győződted azok használhatóságáról. 13. Telelj be mindig néhány fiatal anyát legalább három kereten, melegen betakarva, ellátva bőven élelemmel.

A Mezőgazdasági Iparok VI. Nemzetközi Technikai és Kémiai Kongresszusát 1939. júliusában Budapesten rendezik meg.

A budapesti kongresszus napirendjén a mezőgazdasági iparokkal kapcsolatos legfontosabb természettudományi, közgazdasági és gyakorlati kérdések szerepelnek. Ezek közül különös érdeklődésre tarthatnak számot: a vitamindús élelmiszerek gyártása, analitikai eljárás szabványosítása, a jó maláta minőségi feltételeinek meghatározása a termelt sör szempontjából, a búza tulajdonságainak meghatározása a minősítés és értékelés szempontjából, a tej ipari alkalmazását befolyásoló tényezők, a motorhajtásra szolgáló alkohol kérdése, a cukorgyári mésziszap hasznosítása, a mezőgazdasági iparok nyersanyagainak elosztása és beszerzése, a termelői haszon kérdése a mezőgazdasági iparban, a mezőgazdasági ipari munkások jogi helyzete és a mezőgazdasági ipari kartellek jogi helyzete.

A kongresszussal kapcsolatban Budapesten nagy-szabású mezőgazdasági ipari kiállítást fognak rendezni és külön erre a célra készített kultúrfilmet bemutatni, amely a magyar mezőgazdasági iparok fejlettségéről történelmi alapon ad számot s a tagokat a különböző kirándulások keretében meg fogják ismertetni a magyar vidék kultúrértékeivel is. Az egyik ilyen kirándulás Kassára vezet majd, hogy a tagok a visszaesatolt Felvidékre is eljussanak.

Az idei almatermés.

Az idén Biharmegyében nagyon gyenge almatermés volt. A csontmagvuakat pedig teljesen tönkretette a májusi fagy. A gyenge almatermés oka szintén a nagy hideg. A talajmenti fagyzónába eső alma- és körtefák vagy lefagytak, vagy nem termékenyültek meg. A hideg miatt a bibe összehúzódott. Hátráltatta a megtermékenyülést a teljes szélcsend is. — Biharmegye déli részén, a béli járásban nem termett az idén semminemű gyümölcs. Az én községeim területén sem; — körülbelül 60 négyzetkmnyi területen; — egyedül csak nálam és a két szomszédomnál volt gazdag alma- és körtetermés. Az ágakat fel kellett támasztani, hogy le ne szakadjanak. Hangsúlyozom, hogy csak az én kertemben és a két szomszédomnál volt gyönyörű termés. Csontmagvúakban nálam sem volt, mert nem bírták ki a fagyot; virágostól, zöldestől lefagytak, nem is hajtottak ki többé.

Általános csodálkozást váltott ki úgy a faluban, mint a környéken ez a különös eset az almánál. A magyarázatát a következőkben látom. Eltekintve, hogy a gyümölcsfákat ősszel megtakarítottam, (a szomszédom azt se tette, mégis volt szép termése), a sűrű ágaktól megszabadítottam, tavasszal hernyóztam idejében, amikor jött a május, elsejétől 15-ig csúnya hideg idő járt. A méhek is beszorultak, csak éppen a déli órákban mertek kijönni. Május 10-én több éhenhaló családot találtam. Elkezdtem etetni 10 napon át az egész állományt. S amint a méhek kiszállhattak, nekiestek a gyümölcsfa virágoknak, amely közvetlen közelükben volt. Befúrták magukat a nektárt rejtő bibébe, amely különben a hűvös idő miatt eléggé össze volt szűkülve, teljes szélcsend lévén, maguktól bajosan porozódtak volna meg, s így a méhek virágról-virágra szállva, lázas sietőséggel munkájuk közben termékenyítették meg a virágokat. Talán két napig tartott ez az állapot, újra fagyos idő lett; a virágok szirma is lehullott; de a bibében már benne volt a gyümölcsöt ígérő almasejt. Méheim messzebb nem is mentek és termés csak nálam és a szomszédaimnál volt — Isten csodájára.

Tanulság: ahol gyümölcsös van, ott nem méhészkedni, nagyfokú gazdasági könnyelműség, valóságos véték.

Hompola József.

Mézharmat.

Milyen szépen hangzó és mennyire találó elnevezés. Te mészetesen nem a sok mindentől undorodó „kultúrember hanem a természet szemüvegén keresztül nézve.

Éhes, élelmet kereső rovarok — méhek — rohannak a fái ágain, földön, röpködnek a lombok közt, s egyszerre csak érzik, hogy a fa lombjából apró kis harmatcseppek hullanak, édesek mint a méz — egyszerre terített asztal várja őket. A kis éhes vendégek nem is nagyon kutatják, honnan jön s micsoda, amire esznek. kivéve a hangyákat, ezek nagyon jól tudják, de ez nem befolyásolja étvágyukat, csak az ember mosolyog rajta. Meleg bizony ez az égből hulló mézharmat nem egyéb, mint a fa lombjának nedvét szivogató levéltetvek, kabócák félig megemésztett ürüléke. Csunyan hangzik, pedig nagyon tiszta dolog. Aki mikroszkópon keresztül figyelhetette már a levéltetű táplálkozását, átlátszó testében szinte az emésztés folyamatát is látta tisztába van ezzel, hogy ez az ürüléknek nevezett anyag mennyire távol áll ennek a hétköznapi fogalmától.

A levéltetvek, kabócák beszúrnak szivókájukat a növény szövetébe, s ugyszólván ki sem húzzák, csak a vedlésük alkalmával, mert akkor elkerülhetetlen. Egyfolytában táplálkoznak bőven kapják a fa vérének, folyékony táplálékát. Tekintve, hogy a növényi nedvben a szénhidrátokat egyéb tápanyagokhoz viszonyítva túlsúlyban kapják, félig emésztve cukrokra bontva, távozik belőlük. Ez az a bizonyos hangyacsemege, a mézharmat. A házi méh, ha módja van benne, szintén gyűjti e könnyen hozzáférhető táplálékot.

A mézharmat jelensége régóta ismert természeti tünemény, bár okát nem ismerték, nem is igen kutatták. Feljegyzések szerint a trópusok alatt élnek olyan kabócafajok, amelyek időnként, különösen a forró déli órákban, oly nagy mennyiségű váladékot lövelnek ki, hogy az ilyen fa alatt szinte átázik minden. Így keletkezett a szárazságban is esőt adó mák meséje. Egyesek szerint a zsidók „mannája” ilyen megszáradt mézharmat volt, természetesen óriási mennyiségben. A mi klímánk alatt élő levéltetvek és kabócák ehhez képest csak elenyésző mennyiségű mézharmatot termelnek, de azért a nyitott szemű városi járókelő nyáron még az aszfalton is észreveszi a fénylő kis esőcseppeket, a juharfák lombja alatt. Némelyik juharlevélen annyi mézharmat gyűl össze, hogy egészen összefolyik.

A mézharmatnak köszönhetik a levéltetvek a meglehetősen anyagiasan gondolkodó hangyák istápolását. Egy hangya sem cipeli ingyen a földrehullott levéltetűt vissza a fájára. Vannak levéltetűfajok, amelyek nem bocsájtanak ki mézharmatot, csak az érte jelentkező hangya csápjainak csiklandozása és nyomogatása hatása alatt. A hangya részéről tudatosan történik ez a művelet, de azt hiszem a levéltetűnek sejtelve sincs, hogy miért látogatja őt meg a hangya, ő csak passzív szerepet visz,

valószínűbb az, hogy a szerintünk barátságos hangyacirogatás kellemetlen, esetleg riasztó érzést vált ki belőle s így hirtelen kiadja mézharmatját tudta vagy akarata nélkül is.

A mézharmat — mind afféle szirup — nehezen szárad be, sokáig fénylik a leveleken, meleg, száraz időben is. Kiadós esőzés, amint azt megfigyeltem, lemossa a levelekről. Ha ellenben a korompenész, amelynek ez kitűnő táptalaja, már megtelepedett rajta, azt már az esőzés sem mossa le, lombhullásig rajta marad a levélen.

Világhiradó.

A „Leipziger Bienenzeitung“ lombpárnát raknak s a papir és azt ajánlja, hogy régi virágporos falak közt maradt hézagokat is lépek sejtjeit mindkét oldalon a száraz lombbal töltik ki. A papirburkolatot lécekkel szögezik a sejt középfalig vakarjuk le, a törmeléket gyűjtsük agyagedénybe, kaptár aljára, a fedőburkot pedig keverjük össze mézzel s adjuk zsineggel vagy huzallal kötik le be tavasszal kanalanként a méheknek, kitűnő serkentő eledel, szorosan. Évek óta olcsón és kitűnő eredménnyel védik így a szimplafalú kaptárokat a hideg ellen, Természetesen a kijárónyilásnál megfelelő nagyságú lyukat vágnak a papirosba s gondoskodás történik megfelelő számú egérfogó fölállításáról is. A kaptárok állványait kitömik falombbal, a tetőre is vastag

A karácsonyi és újévi ünnepek alatt keressük fel mindazokat a méhésztársainkat, akik még nem tagjai az E. M. E.-nek.

Új lagok gyűjtésével erősítsük egyletünket.

OKTÓBER.

Megfigyelő állomások	A mérlegben álló kaptár	A kaptár súlyváltozása (10 naponként dekagramm)			Hőmérséklet ^{°C}			Csapadék mm	Napok száma				gyűjtő					
		gyaratodás			apadás				legnagyobb		legkisebb			szél-viharos	borult	Tulnyomóan		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.		1.	2.	3.							
Dés	Egyleti nagy	100	30	—	—	—	—	24	23	21	5	4	3	18	13	4	16	12
Felvinc	Álló 36×20 cm.	—	—	10	10	10	23	24	20	0	1	—	2	25	6	1	—	—
Kolozsvár	Egyleti nagy	—	—	—	össz. 50	—	20	20	18	6	3	2	40	17	14	8	7	—
Lukafalva	Orsz. 3 keretsoros	—	—	—	20	16	22	15	14	14	7	7	4	15	16	1	18	—
Pütkérc	—	—	—	—	—	—	—	20	20	18	3	3	0	14	17	6	4	—

Dés, Szamos vármegye
Megfigyelő: *Borbély Lajos*
A mérlegeskaptár súlya: 52, 30 kg.

Felvinc, Tordaarany vármegye. Megfigyelő *Bozóczy József*. A mérlegelő kaptár súlya 76, 70 kg.

Kolozsvár. Megfigyelő *Stief Ottó*. A nagy szárazságban kiapadt a nektár. A fiasítás szokatlan korán megszűnt. Feltűnően sok a méhtetű (*Braulea*).

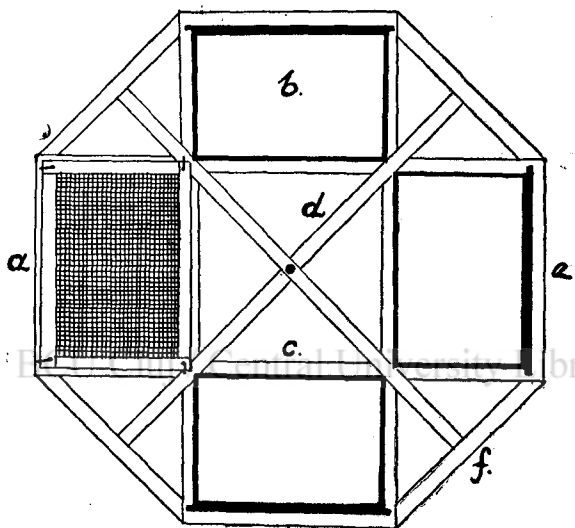
Lukafalva, Maros vármegye. Megfigyelő: *Péteri Domokos*. A méhek október 16-áig virággal megterhesen rakódva tértek haza. A méhek italt is elég sűrűn láthatóan gatták. Még 30-án szerkesztettek meg kijárni. — A mérleges kaptár súlya: 39, 42 kg.

Pütkérc, Brassó megye. Megfigyelő: *Barkó András*. Október 23-án éjszaka 30 cm-es hó hullott.

Értesítés. Ezúton értesítjük az igen tisztelt megfigyelőállomás vezető tagjainkat, hogy a jelentősen sziveskedjenek kijavítani a Str. A. Mureșan 10. című Str. Regalá 16-ra. — A következő év jelentőslapjait december hó folyamán küldjük el.

A köszörü mézpergető gép.

A M. K. folyó évi juniusi számban eszközölt mézpergető, szerintem alkalmatlan a mi mézünk kipergetésére, mivel a keretek a központi tengelyre oldal-élükkel fekszenek. A centrifugális erő mint egy oldalról összepréseli és kidobja a lépet is, sülönösen ha az hizlalt lép. Nagyon alkalmas azonban hig méz és féligtelt lépek kipergetésére. Már-már feladtam a hiábavaló kísérletezéssel, megsokalván a lépekben okozott kárt, és a többi méhésztársak birálatain, erős felindultságomban „azért s-t” fogadtam, ami hála a jó Istennek, sikerült is.

Gondolkozzunk: a lépeken a sejtek kissé felfelé állanak, ez a kiinduló pont. A meglévő használatos pergetőkbe is a keretet a felsőfelükkel lefordítva tesszük be, hogy kapcsoljuk össze a nehézkedési törvényt a centrifugális erővel. A megjavított köszörü pergetőnél is ez játszik alapot. Itt a kereteket úgy helyezük el, hogy alsó lécükkal a tengelyre keresztbe és a léplapjával függőleges helyzetbe pontos 90° szög alatt álljon és a forgás ugyanazon egyetlen körben forogjon, még egy cm. kitérés sem szabad hogy legyen, mert lépromlást idéz elő.

Itt is a pergető lelke a kerettartó ráma:

a) a keret befogadására szolgáló kocka lépvédő ráccsal, amit külön-külön helyezünk fel a lép mindkét oldalára a kerettartó ráamába csavart, minden oldalán 4—4 drb. félfordítóval;

b) szemlélteti a keret behelyezését a ráamába. A tengely felől jön az alsó léc;

c) a kerettartó ráma, ami egymást metszi, összesen 4 drb. és az összekötő lécecskék 4 drb. (e).

A keresztartóráma vastagsága 25 mm., szélessége 4—cm. Az összekötő lécecske vastagsága csak 2 cm., mindkét oldalán amit vésettél erősítünk a kerettartóba ;

d) a tengely- és kerettartórámák tartására szolgál, a közép pontban metszik egymást és befogadják magukba az ábrán bemutatott alakban a kerettartó rámákat ;

f) összekötő-léc és egyben tartó lécs is, hogy a kerettartó ráma ne hajoljon avagy törjön el a nagy súlytól és sebességtől

Ezek a fontosabb részek. Természetesen elkészíthető fából a fenti méret alapján, vagy vasrúdakból is tetszés szerinti vastagságban.

Most jön az edény, amely lehet az oldalain deszkából, a körlapja pedig csak horgony lemezből. Ez egyszerű dob, aminek négy lábán nyugszik, itt csak annyit tegyünk még, hogy a teteje felnyitható legyen, ne keljen minden betevésnél és nyitáskor a tásznál az egész fél kört felnyitni, az első és felső negyed oldalon teljesen nyitható szekrényajtószerűleg, a sarkok a közepén mert ha nem, meg kell várni míg a méz a felső körlapról is lefoly, hanem teljesen mézzé válik aki perget. Az áttételt úgy készítjük, hogy a hajtókerék legalább ötszörös fordulatot idézzen elő.

A méz kifolyására szolgáló nyílás legkisebb 4 cm átmérőjű és csővel ferdén látandó el, mivel az edényben a méz helyzete csak a közepén van, az oldalakon nagyon kevés.

Nagy előnye, hogy lépromlás, gyürés nélkül tisztán lehet pergetni és gyorsan s a keretet nem kell forgatni. Lehet két sorral 8 keret pergetésére is készíteni, akkor az edény szélessége 20 cm nagyobb.

Ezek volnának az általánosan javított részek. Kérem a M. társakat, akinek valami észrevétele van, azt velünk közölni.

Zonda István.

Felhívás T. Tagjainkhoz!

Felkérjük az 1938. évi dec. 31.-ig esedékes tagdíjakkal hátrálékban levő T. Tagtársainkat, hogy tagdíjhátrálékukat még ez év folyamán beküldeni sziveskedjenek az E. M. E. címére Cluj-Kolozsvár, Str. Regală, (volt Majális utca) 16 sz.

Felhívjuk összes T. Tagjaink szives figyelmét arra, hogy alapszabályaink értelmében a tagdíjak a naptári év szerint előre fizetendők, vagyis az 1939. évi tagdíjak január hó folyamán esedékessé válnak.

Kérjük T. Tagtársainkat, hogy az 1939. évre tagdíjakat sziveskedjenek 1939. évi január hó folyamán felszólítás bevétele nélkül beküldeni, hogy az egyesület a felszólítások küldésével járó kiadásoktól megkímélhető legyen.

Az egyesület csak úgy tud megfelelni hivatásának, ha a tagok is eleget tesznek a vállalt kötelezettségüknek.

Kolozsvár, 1938. nov. 20.

Az E. M. E. Elnöksége.

Egyleti élet

Vetőmagkiállítás és vásár.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvárt, 1939. évi február 6-23-27. napjain vetőmagkiállítást és vásárt rendez. A kiállítás és vásár célja: a kapcsoló területek növénytermelésének fejlesztése, színvonalának emelése, a szakismeretek terjesztése, a megemelt és fajtiszta vetőmagvak termelésének és értékesítésének előmozdítása. A nemesített vetőmagvak, az újabb tenyésztési eljárások, termelési eszközök, anyagok, felszerelési tárgyak, szakirodalom bemutatása. Az érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást az E. G. E.

Különfélék

Kedves olvasóinknak kellesz karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

A Méhészeti közlöny mai számában közöljük lapunk folyó évben megjelent számainak tartalomjegyzékét abból a célból, hogy azoknak a T. Tagtársainknak megkönnyítsük a szakcikkek megkeresését, akik a M. K. évkönyveiket beköltetik.

Megjelent az Erdélyi Gazdasági 1939. évi naptára gr. Teleki István és Török Bálint szerkesztésében, az E. G. E. kiadásában. A naptár 240 oldalas, képekkel gazdagon díszítve. A naptárban számos cikk foglalkozik a különböző gazdasági kérdésekkel tudományos alapon, népies modorban. Külső fejezet foglalkozik a méhésztéssel. A naptár megrendelhető a Méhészeti Közlöny kiadóhivatalánál. Ára a postai díjával együtt 23 lej, mely megrendeléssel egyidejűleg beküldendő.

Új helyiségbe költözött az E. M. E. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvárt új székházat vásárolt a Majális u. 16 sz. a. Az E. G. E.-vel együtt az E. M. E. is átköltözött az új helyiségbe. Kérjük ezért T. Tagtársainkat, hogy megkereséseiket az új címre küldjék és személyes látogatásaikkal is az új helyiségben keressék fel az egyesületet és lapunk szerkesztőségét.

Özv. Kremnitzkyné sz. Fröhlich Ilona: Házi mézestészták és méhtermékek feldolgozása című füzeté bővített kiadásban kapható lapunk kiadóhivatalánál magyar-, német és román nyelven. A magyar kiadvány ára 15 lej, román és német 30 lej darabonként. Portó díja: 1 lej, ajánlva küldve 11 lej.

Valló-Török: A méhészeti vezérfonala című méhészeti szakkönyv megrendelhető az EME titkári hivatala útján, 30 lej beküldése ellenében. Portódíj 13 lej.

Apróhirdetések.

Keresek sürgősen 5-6 kg lépeszét méheim részére. Cim: Szabó Iván Aluniş, jud. Mureş.

25 kg. tiszta méhviasz eladó 160 L. kg.-kénti árban. — Kun Gyula Staiana, jud. Someş.

Tartalomjegyzék

a „Méhészeti Közlöny“ 53. évfolyamáról.

Összeállította: Stitz János E. M. E. alelnöke.

(A számok az oldalakat jelzik.)

Atka — — — — —	44	Garda János — — — — —	7
Anyák jelzése — — — — —	78	Gyomirtószer — — — — —	12
Alsó kijáró — — — — —	92		
Anyanevelés — — — — —	108	Hozzászólás az 5 éves tervhez	28,
Az Egyesületi Nagy- és Kiskap- tár a gyakorlatban — — — — —	175	Havi jelentés 47, 59, 70, 84, 98,	11
A Mezőgazdasági Iparok VI. Nemzetközi Technikai és Ké- miai Kongresszusát 1939. ju- liusában, Budapesten rendezik meg — — — — —	178	125, 155,	16
Az ideai almatermésem — — — — —	179	Hordás ideje — — — — —	
A köszörű mézpergelő gép — — — — —	183	Kicsid Géza — — — — —	11, 61,
Álanyás család etetése — — — — —	31	Kristályos méz folyósítása — — — — —	
Áprilisi tréfák — — — — —	62, 75	Kaptárfestés — — — — —	
		Közgyűlés — — — — —	17,
Bogár-e a méh? — — — — —	5	Könyvismertetés 36, 76, 103, 108	1
Bepiszkított lépek tisztítása — — — — —	38	Kezdő méhészt — — — — —	
Betelelés — — — — —	125, 155, 166	Kikelet — — — — —	
Berekesztett anya petézőképese- sége — — — — —	168	Keretdrótozás — — — — —	
Dadant Péter — — — — —	74	Kiállítás 65, 105, 115, 121, 129,	1
		Köszörűalakú mézpergető — — — — —	
Egyesülésben az erő — — — — —	1	Középső kijáró — — — — —	
Egyleti élet 11, 33, 49, 71, 114, 169	185	Költésrothadás — — — — —	1
Egyesületünk méhtelepe — — — — —	21	Kiállítás katalógusa — — — — —	1
Egyenlő keret mézúrben — — — — —	60, 74	Korszerű méhészt irányelvei — — — — —	1
Egyleti Nagykapitány — — — — —	60, 73, 171	Méh növényi ellenségei — — — — —	
Etető cukor — — — — —	72	Méhészeti eredmények — — — — —	
Epilepsia és tüdővész gyógyítása — — — — —	87	Megfigyelő állomások 10, 32,	
Erősebb keretet — — — — —	91	58, 69, 83, 97, 111, 124, 154, 158	1
Egyesületi kapitányok eredménye — — — — —	106	Méhek tájékozóképessége — — — — —	
Fekete méz — — — — —	15	Mézelőkert — — — — —	
Fűzfa ültetés — — — — —	16	Méhek szorgalma — — — — —	
Füstölés — — — — —	39	Mézelő növények — — — — —	40,
Fiasítás fejlődése — — — — —	59	Melegvíz itató — — — — —	42,
Félkeretes mézúr — — — — —	70	Méhbetegségek — — — — —	
Felső rőpnyílás — — — — —	73, 93	Méhcsalád fogyasztása — — — — —	
Főhordás — — — — —	84	Méhek májusi fejlődése — — — — —	
		Műrajok — — — — —	
		Méhnemesítés — — — — —	
		Méhkutató állomás — — — — —	
		Mossuk a sötét lépeket — — — — —	
		Méz, mint gyógyszer és táplálék — — — — —	1

Iéz márkázása — — — —	150	Vándoroljunk — — — —	56, 61, 72,	112
Iéz értékesítése — — — —	158	Vetésforgó — — — —	— — — —	30
Iéhtetű — — — —	153	Viaszolvasztás — — — —	— — — —	38
Iilyen égtáj felé nézzenek a kaptárok? — — — —	173	Vizsgálatra küldött méhek — — — —	— — — —	152
Iézharmanat — — — —	180	Választás — — — —	— — — —	49
A munkatársak névjegyzéke:				
Nosema (ragályos vérhas) — — — —	43	Bartha Á. — — — —	— — — —	77
Német méztermelés — — — —	104	Bálint L. — — — —	— — — —	44
Droz kísérletek az etetésnél — — — —	54	Bálint F. — — — —	— — — —	105
Öt éves terv — — — —	18, 50	Bíró P. — — — —	2, 8, 30, 34, 41,	167
Önerőnkéből — — — —	53	Blénessy K. — — — —	5, 6, 78,	153
Örösi Pál Dr. — — — —	108	Benczedy M. — — — —	— — — —	9, 36
Öszsi serkentő etetés — — — —	112	K. Bogdán G. — — — —	— — — —	37, 90
Özv. Kremnitzkyné — — — —	171	Finta A. — — — —	— — — —	28, 37
Páter Béla Dr. — — — —	96	Baritz B. — — — —	— — — —	— — — —
Penészes lépek — — — —	39	Katona S. — — — —	— — — —	29
Pergetés idején — — — —	90	Kánya A. — — — —	— — — —	108
Rajokról — — — —	14, 155	Kleisl Gy. — — — —	29, 68,	123
Raj a szakálban — — — —	15	Kuderna F. — — — —	— — — —	108
Raj a jelzőkészülékben — — — —	45	Lakatos T. — — — —	— — — —	7, 57
Rövidvirágú lóhere — — — —	75	Örösi Pál Dr. — — — —	— — — —	91, 92, 109
Röppitvar — — — —	165	Parády K. Dr. — — — —	— — — —	147, 160
Seregszemlén — — — —	77	Pohl B. — — — —	— — — —	49, 106, 142
Stitz János Kolozsvár — — — —	75	Schürtz J. — — — —	— — — —	— — — —
Seyfried F. szerkesztő — — — —	120	Seyfried F. — — — —	— — — —	54, 150
Székely műraj — — — —	90	Stief O. — — — —	— — — —	— — — —
Tavaszi átvizsgálás — — — —	47	Stitz J. — — — —	43, 47, 59, 62, 70, 84,	98
Természetes serkentő etetés — — — —	24	— — — —	112, 125,	155
Tökvirág — — — —	37, 104, 107	Stitz J. Dr. Pécs — — — —	— — — —	158
Téli virágporkészlet — — — —	73	Szöcs S. — — — —	— — — —	24
Török Bálint — — — —	75	Tamásy J. — — — —	— — — —	31, 155
Téli nyugalom — — — —	165	Török B. — — — —	— — — —	17, 50
Tisztesfűfélék — — — —	167	Török E. — — — —	— — — —	— — — —
Tartalékanyák — — — —	171	Várady B. — — — —	— — — —	166
		Zonda I. — — — —	— — — —	1
		Zeliano D. — — — —	— — — —	54

A **Méhészeti Közlöny** országrészünk Méhészeti Egyesületének hivatalos lapja. Az egyesület tagjai a tagsági illetmény fejében kapják. Célja a haladó méhészeti körébe tartozó eszmék és új eljárások ismertetése. A tagtársak cikkeit, megfigyeléseit és közérdekű észrevételeit készségesen leközli. A lap terjedelme miatt fogjuk rövidre írásainkat és sorainkat vessük csak a papíros egyik oldalára.

Terjesszük lapunkat, mert ha a példányszámot megkétszerezhetjük, minden lapban több képet is közölhetünk. Kéri az Egyleti Tagok ezirányú támogatását a *Szerkesztőség*.

kaptárkészítő üzeme Cluj,
Str. Reg. 83. Inf. Nr. 4.

Fiókraktár: Vásárhelyi Albert méhész.
Atud, Str. Mărășești 2.

Raktáron tartom az **Egyleti nagy**
és Egyleti kis kaptárokat.

Egyleti kis

Egyleti nagy

Megrendelésre vasúton is szállítom. Készíték rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Ugy a kis Egyleti, mint a nagy ára **(600)** lei teljesen felszerelve. — Gépen csapszott vályus keret drb.-kénti nagyság szerint 3—4 lei.

Keretléc 100 folyó m :
10 mm. vastag 150 lei.
8 mm. vastag 130 lei.
6 mm. vastag 110 lei.
Kérdésre válaszbélyeg ellenében felelek.
Nagyobb megrendelés esetén külön árajánlattal szolgálok.

Gyártmányaink többizben aranyéremmel lettek kitüntetve!